

Warszawa, dnia 13 lutego 2017 r.

Poz. 9

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 13 lutego 2017 r.

w sprawie zadań ochronnych dla Kampinoskiego Parku Narodowego

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134, 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60 i 132) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się zadania ochronne dla Kampinoskiego Parku Narodowego na 2017 rok.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz wskazanie sposobów eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, stanowiący załącznik nr 2 do zarządzenia;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt, stanowiący załącznik nr 3 do zarządzenia;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową, stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia;
- 5) ustalenie miejsc udostępnianych w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych i sportowych, z podaniem maksymalnej liczby osób mogących przebywać jednocześnie w tych miejscach, stanowiące załącznik nr 5 do zarządzenia.

---

1) Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER ŚRODOWISKA

Jan Szyszko

**Załączniki do zarządzenia
Ministra Środowiska
z dnia 13 lutego 2017 r. (Poz. 9)**

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH
I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ WSKAZANIE SPOSOBÓW ELIMINACJI LUB OGRANICZANIA TYCH
ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie przyrody spowodowane przez działania właścicieli nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN ²⁾ , a położonych w obszarze KPN, o charakterze inwestycyjnym (m.in. lokalizacja nowej zabudowy) lub nie inwestycyjnym (m.in. lokalizacja składowisk odpadów, przekształcanie rzeźby terenu i zmiana warunków wodnych, introdukcja inwazyjnych, obcych gatunków roślin)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach KPN. 2. Działania polegające w szczególności na: uzgadnianiu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, a także opiniowaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.
2	Obniżenie poziomu wód gruntowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i konserwacja zastawek i przetamowań na ciekach wodnych należących do KPN. 2. Zasypywanie ujściowych odcinków rowów odwadniających. 3. Budowa grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych. 4. Współpraca z Wojewódzkim Zarządem Melioracji i Urzędzeń Wodnych w zakresie regulacji stanu wód w głównych ciekach KPN, polegająca m.in. na współdziałaniu w realizacji projektów, prowadzeniu wzajemnych konsultacji, wymianie informacji lub utrzymywaniu bieżących kontaktów roboczych. 5. Realizacja projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”.

3	Przebywanie osób w miejscach nieudostępnianych	<p>Ukierunkowanie ruchu turystycznego, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zaprojektowanie, budowę, modernizację i konserwację infrastruktury turystycznej; 2) oznakowanie granicy zewnętrznej KPN; 3) konserwację szlaków pieszych i rowerowych, polegającą w szczególności na usuwaniu powstałych szkód na szlaku, przeprowadzaniu prac porządkowych na szlaku, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu szlaku; 4) korekty przebiegu szlaków pieszych; 5) wymianę słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 6) wytyczenie i oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej; 7) konserwację istniejących oraz zaprojektowanie i wykonanie nowych ścieżek dydaktycznych, polegającą w szczególności na usuwaniu powstałych szkód na ścieżkach, przeprowadzaniu prac porządkowych na ścieżkach, uzupełnianiu i odnawianiu oznakowania na ścieżkach, czyszczenie i impregnację obiektów; 8) konserwację szlabanów metalowych, polegającą na naprawie i utrzymaniu szlabanów w należyтым stanie; 9) instalowanie nowych szlabanów, w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na tereny chronione; 10) budowę zapór (z żerdzi, kłód, gałęzi) w miejscach nieudostępnianych (szczególnie u podnóża wydmy); 11) ustawianie: <ol style="list-style-type: none"> a) tablic informacyjnych (w szczególności tablic edukacyjnych lub ostrzegawczych), b) map turystycznych, c) tablic z regulaminem KPN, d) piktogramów; 12) wyznaczenie i oznakowanie tras spacerowych.
4	Występowanie pożarów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykonanie pasów przeciwpożarowych. 2. Utrzymanie dojazdów pożarowych w stanie przejezdności. 3. Usuwanie materiałów łatwopalnych. 4. Usuwanie krzewów i drzew pod liniami energetycznymi oraz wokół transformatorów. 5. Oczyszczanie punktów czerpania wody. 6. Remont lub wymiana słupów, tablic informujących i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu. 7. Gaszenie pożarów. 8. Ustalanie stopnia zagrożenia pożarowego lasów. 9. Obserwacja terenów leśnych. 10. Dyżury przeciwpożarowe Służby Ochrony Przeciwpożarowej KPN (SOPP) oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD). 11. Opracowanie koncepcji systemu łączności.
5	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki drzew i krzewów obcego pochodzenia, zagrażające ustępującym gatunkom rodzimym, w tym zwłaszcza rzadkim i zagrożonym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Usuwanie mechaniczne drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz roślin zielnych zagrażających rodzimym gatunkom. 2. Wspomaganie usuwania mechanicznego drzew i krzewów oraz roślin zielnych obcego pochodzenia preparatami chemicznymi i biologicznymi w przypadku gatunków najbardziej ekspansywnych (czeremcha amerykańska (<i>Prunus serotina</i>), klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), dąb czerwony

		(<i>Quercus rubra</i>), robinia akacjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>)).
6	Niezdgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem, skutkująca degeneracją siedliska (w tym gleb)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów. 2. Dolesianie wybranych luk i przerzedzeń. 3. Produkcja sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 4. Utrzymywanie prawidłowej struktury zbiorowiska leśnego. 5. Wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych. 6. Odnowienie lasu w drodze siewu (naturalnego, sztucznego) lub sadzenia. 7. Przebudowa drzewostanów. 8. W razie konieczności: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywanie poprawek i uzupełnień na uprawach i młodnikach; 2) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia; 3) wprowadzanie podszytów zgodnych z siedliskiem.
7	Zanieczyszczenie wód	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania na rzecz rozbudowy systemu oczyszczania ścieków i wód opadowych, zaopatrzenia w wodę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej wsi, poprzez m.in. opiniowanie studiów zagospodarowania przestrzennego oraz planów zagospodarowania przestrzennego gmin. 2. Zabudowa biologiczna rzek, strumieni oraz terenów wokół zbiorników wodnych. 3. Działania na rzecz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków (tylko w przypadku zabudowy rozproszonej), poprzez opiniowanie m.in. studiów i planów przestrzennego zagospodarowania, decyzji o warunkach zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego. 4. Działania na rzecz wymiany/budowy zbiorników na nieczystości płynne, w budynkach będących własnością KPN lub wykonywanie przyłączy do zbiorczej sieci kanalizacyjnej.
8	Zanieczyszczenie powietrza	<ol style="list-style-type: none"> 1. Termomodernizacja budynków KPN oraz opiniowanie termomodernizacji budynków niebędących własnością KPN. 2. Zastosowanie lub wymiana izolacji termicznej budynków KPN oraz działanie na rzecz wykonania lub wymiany izolacji termicznej budynków niebędących własnością KPN. 3. Modernizacja lub wymiana instalacji grzewczej w budynkach KPN oraz działanie na rzecz modernizacji lub wymiany instalacji grzewczej w budynkach nie będących własnością KPN. 4. Wymiana kotłów na nowe, bardziej przyjazne środowisku w budynkach będących własnością KPN oraz działanie na rzecz modernizacji lub wymiany kotłów w budynkach niebędących własnością KPN.
9	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów. 2. Likwidacja starych składowisk odpadów. 3. Likwidacja eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja. 4. Rekultywacja terenu.
10	Zagrożenia zdrowotności drzewostanów przez masowe wystąpienie szkodliwych owadów, aż do całkowitego zniszczenia drzewostanu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prognozowanie – obserwacja rozwoju szkodliwych owadów, poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wykładanie pułapek feromonowych; 2) wykonanie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce i glebie. 2. Ograniczanie liczebności owadów, poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1) wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących; 2) usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych; 3) mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna,

		z pozostawieniem ich na powierzchni; 4) korowanie surowca drzewnego; 5) chwytanie owadów w pułapki.
11	Zagrożenia sadzonek hodowanych na szkółce przez szkodliwe owady i pasożytnicze grzyby uszkadzające siewy i sadzonki	1. Prognozowanie występowania owadów przez poszukiwanie owadów w glebie. 2. Zwalczanie owadów oraz chorób grzybowych w szkółce (mechanicznie, chemicznie, biologicznie).
12	Zagrożenie wystąpienia szkód wyrządzanych przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych i nieleśnych oraz uprawach rolnych	1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem przez bieżące naprawianie uszkodzonych ogrodzeń. 2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez grodzenie i stosowanie repelentów. 3. Odstrzały redukcyjne zwierząt łownych zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.).
13	Zarastanie drzewami i krzewami zbiorowisk nieleśnych	1. Koszenie łąk i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej na łąkach, murawach napiaskowych, wrzosowiskach, wraz z usunięciem biomasy. 2. Utrzymanie i powiększanie wybranych luk w drzewostanie oraz eliminacja podrostu i podszytu. 3. Propagowanie rolnictwa ekologicznego i pakietów przyrodniczych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
14	Zmniejszanie się liczebności niektórych rodzimych gatunków roślin	1. Prowadzenie działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania właściwych dla danego typu siedliska stosunków wodnych, z jakim związane są te gatunki. 2. Zachowanie ekstensywnej gospodarki rolnej i przyjaznych środowisku naturalnemu sposobów użytkowania terenów przeznaczonych pod rolnictwo. 3. Ochrona gatunków zagrożonych in situ (monitoring oraz ewentualne zastosowanie ochrony czynnej, np. odsłanianie terenów otwartych) oraz ex situ (kolekcja wybranych gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku).
15	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	1. Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną populacji zwierząt.
16	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zwierząt	Odstrzały redukcyjne gatunków obcych (w szczególności norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)), stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.).
17	Zagrożenie zwierząt kłusownictwem	1. Patrolowanie KPN przez służby terenowe KPN (podleśniczy, leśniczy, nadleśniczy) oraz straż KPN – zdejmowanie wnyków i innych pułapek na obszarze KPN, zapobieganie niszczeniu gniazd ptaków szponiastych. 2. Współpraca z policją.
18	Nieszczęśliwe zdarzenia drogowe, którym ulegają zwierzęta	1. Oznakowanie dróg przecinających korytarze ekologiczne. 2. Oczyszczanie poboczy dróg w celu poprawienia widoczności wybiegającej zwierzyny.
19	Zagrożenie wścieklizną	1. Odstrzały redukcyjne lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.).

		2. Zrzucanie z samolotów przynęty z zawartością płynnej szczepionki przeciw wścieklicznie.
20	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	Prace konserwacyjne i rewitalizacyjne
21	Zniekształcenie krajobrazu kulturowego	Formowanie koron przydrożnych drzew poprzez przycinanie gałęzi (ogławianie) oraz sadzenie nowych zadrzewień
22	Antropogenna erozja gleb na wydmach	1. Odgrodzenie fragmentów wydm narażonych na erozję wodną i nieuprawnione przebywanie osób w tych miejscach. 2. Wykonanie zabezpieczeń przeciwozyjnych.

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Degradacja gleb i degeneracja roślinności pod wpływem obniżonego melioracyjnie poziomu wód gruntowych	1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach KPN. 2. Renaturyzacja stosunków wodnych w małych zlewniach hydrologicznych zgodnie z projektem Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”.
2	Pojawianie się: 1) nowych, obcych gatunków roślin i zwierząt, zwłaszcza inwazyjnych; 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów.	1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu (wyrwanie, wycinanie, inne usuwanie mechaniczne, odławianie, odstrzał, etc.).

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Presja urbanizacji na terenie otuliny KPN, zanieczyszczenie powietrza, gleb i wód	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów ograniczających presję urbanizacyjną na terenie otuliny KPN oraz opiniowanie inwestycji prywatnych i samorządowych.
2	Przerwanie powiązań przyrodniczych KPN z otoczeniem, w szczególności z doliną Wisły, a w konsekwencji doprowadzenie do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt KPN	Działania na rzecz wprowadzenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów zapobiegających przerwaniu powiązań przyrodniczych KPN z otoczeniem.
3	Opanowywanie siedlisk KPN przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia zagrażające gatunkom rodzimym	1. Propagowanie hodowli rodzimych gatunków roślin wśród mieszkańców otuliny KPN. 2. Prowadzenie edukacji ekologicznej. 3. Produkcja i sprzedaż gatunków rodzimych do ogrodów przydomowych i zadrzewień.

4	Obniżanie poziomu wód gruntowych oraz ich zanieczyszczenie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie liczby ujęć wody. 2. Zaniechanie prowadzenia prac powodujących obniżanie poziomu wód w KPN. 3. Badanie czystości wód. 4. Współpraca z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego, powiatami i gminami położonymi na terenie KPN i w jego sąsiedztwie oraz instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną, w celu wypracowania rozwiązań uwzględniających potrzeby (m.in. w zakresie utrzymania odpowiedniego poziomu wód) przyrody KPN i społeczności.
---	--	---

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne

Lp.	Identyfikacja i ocena ¹⁾ zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych w KPN i otulinie	Opiniowanie inwestycji mających wpływ na stan wód, w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> 1) gminnych sieci wodociągowych; 2) sieci kanalizacyjnych.
2	Antropogeniczne przekształcenia gleb	Propagowanie tradycyjnego rolnictwa (ekologicznego) i agroturystyki.
3	Pojawianie się: <ol style="list-style-type: none"> 1) nowych obcych gatunków roślin i zwierząt, (zwłaszcza inwazyjnych); 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie stanu populacji organizmów zagrażających rodzimej przyrodzie. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimym gatunkom roślin i zwierząt metodami dostosowanymi do danego organizmu (wrywanie, wycinanie, inne usuwanie mechaniczne, odławianie, odstrzał, etc.).
4	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych, zwłaszcza klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie monitoringu przyrodniczego. 2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory.

Objaśnienia:

¹⁾ Ocena zagrożeń wyraża się w uszeregowaniu zagrożeń od najistotniejszego.

²⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU
I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ

I. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną ścisłą

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach nieudostępnianych – bariery wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Według potrzeb	Obszar KPN ²⁾
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej; 2) infrastruktury turystycznej. 2. Konserwacja szlaków turystycznych, w tym nawierzchni i oznakowania, polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu.	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, do oceny zagrożenia przez szkodniki liściożerne, w szczególności takich gatunków jak: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>); 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatka sosnowka (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuja gwiaździsta (<i>Acantholyda posticalis</i>).	3 powierzchnie podokapowe	Obszar KPN
5	Usuwanie gatunku obcego inwazyjnego czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>) – poprzez wyrywanie i wycinanie	13,20 ha	1. Obszar ochrony ścisłej „Przyćmień”, obwód ochronny Przyćmień, oddział 217d, f, g, h. 2. Obszar ochrony ścisłej „Kaliszki”, obwód ochronny Kaliszki, oddział –10 l, s.
6	Ochrona przeciwpożarowa, poprzez: 1) utrzymanie przejezdności 27 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem; 2) stabilizację dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym; 3) utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach;	2,50 km	Obszar KPN
		0,4 km	Obręb Ochronny Kromnów, oddział – 215a-c
		0,38 km	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 146b, 147c, 183i

	4) prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych (patrole).	Według potrzeb	Obszar KPN
7	Konserwacja słupków granicznych	Według potrzeb	Obszar KPN

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie przebywania osób w miejscach nieudostępnianych – bariery wzdłuż granic na drogach i szlakach turystycznych	Według potrzeb	Obszar KPN
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej; 2) konserwacja szlaków turystycznych (w tym nawierzchni i oznakowania) polegająca w szczególności na usuwaniu powstałych szkód, przeprowadzaniu prac porządkowych, uzupełnianiu ubytków w oznakowaniu.	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych (ochrona przeciwpożarowa)	Według potrzeb	Obszar KPN

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Modernizacja przepustów na kanale Kacapskim w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	2 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 241, 242
2	Modernizacja grobli przeciwpowodziowej we wsi Sadowa w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”, polegająca na nadsypaniu i wyrównaniu powierzchni grobli oraz zamontowaniu w niej przepustu z klapą zwrotną umożliwiającą dopływ wody do KPN	Okolo 700 m	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 33, 34, 35, 36, 301, 302
3	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną, w celu spowolnienia odpływu wód w Wilczej Strudze w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 35, 36
4	Wykonanie przepustu piętrzącego i umocnienie grobli, w celu spowolnienia odpływu wód na prawym dopływie do Wilczej Strugi, w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 30, 31

5	Wykonanie zastawki drewnianej wraz ze ścianką szczelną z możliwością regulacji piętrzenia na Wilczej Strudze w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Laski, oddział 59
6	Wykonanie przekopu umożliwiającego przepływ wody z K. Łasica do naturalnego obniżenia O.O.Ś. Żurawiowe w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 13
7	Przebudowa przepustu na rowie odprowadzającym wody z Obszaru Ochrony Ścisłej Żurawiowe w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”, polegająca na usunięciu starego betonowego przepustu i wbudowaniu nowego na odpowiedniej rzędnej, co spowoduje zatrzymanie odpływu z olsów przy niskich stanach wody oraz wyrówna drogi nad przepustem	1 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 17

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Opieka nad Mogiłą Powstańców z 1863 r.	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, oddział 234c
2	Konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i ochrona, polegająca na opiece i poszanowaniu: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników.	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Naprawa, konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i budowa infrastruktury edukacyjno-turystycznej, w szczególności: 1) oznakowania, m.in. szlaków turystycznych; 2) drogowskazów na węzłach komunikacyjnych; 3) tablic edukacyjno-informacyjnych; 4) szlaków turystycznych; 5) ścieżek edukacyjnych.	Według potrzeb	Szlaki turystyczne i obiekty przy szlakach turystycznych (m.in. wiaty, ławko-daszki, toalety, tablice informacyjne (w szczególności tablice edukacyjne lub ostrzegawcze))
4	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk, ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN

II. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach objętych ochroną czynną

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (cięcia o charakterze trzebieży), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne:	529,71 ha	
	1) cięcia w drzewostanach młodszych klas wieku (II klasa wieku);	176,20 ha	<ol style="list-style-type: none"> Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 220c, 255a, 255h, 277a, 281dx, 281jx, 281kx, 281mx, 289a, 298a, 298c, 298bx, 298fx, 298cy, 298fx, 299d, 299f, 299h, 300n, 307h, 307p, 309h, 360d, 361b, 363l, 365d, 366h, 367c, 368f, 385by, 411a, 411c, 415m, 415n, 417a, 417c, 417g, 449l. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 60c, 60d, 227k, 227l, 227m, 227n, 227o, 227r, 227s, 227cx, 227fx, 227hx, 227ix, 227kx, 227mx, 282d, 334b, 334l, 336n, 337f, 337i, 340g, 341l, 342g, 342h, 348j, 348l, 348y, 355g, 355p, 357a, 360k, 360t, 360ax, 360cx, 368w, 368z, 371f, 371o, 376d. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 5c, 106c, 192g, 195d, 197d, 199d, 199k, 218g, 218l, 244b, 244c, 244d, 244h, 244i, 244j, 244n, 245a, 245b, 245c, 245f, 277a, 278b, 280f, 280h, 280i, 280k, 280m, 280o, 280r, 280s, 282g, 282h, 282m, 283a, 283d, 283i, 291a, 291c, 291f, 291j, 291l, 304kx, 305c, 305d, 305h, 307j, 307z, 308cx, 308fx, 310cx, 310wx, 311o, 312m, 312p, 335f, 335h, 336c, 336d, 336k, 336x, 336bx, 336cx, 336fx, 336hx, 336kx, 337a.
	2) cięcia w drzewostanach starszych klas wieku (III i starsze klasy wieku);	353,51 ha	<ol style="list-style-type: none"> Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 83i, 111i, 132g, 161a, 172c, 191f, 195f, 196g, 214b, 220d, 220f, 220g, 220i, 241c, 241d, 253k, 255d, 411s, 413i, 414a, 414c, 415d, 415y, 416c, 416z, 417d, 417f. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 19c, 20a, 20h, 78d, 94c, 102f, 108g, 110f, 129h, 137d, 137i, 137k, 138d, 139b, 160b, 166i, 167b, 167c, 226a, 226b, 226g, 227jx, 227nx, 229k, 335o, 340n, 355o, 358d, 358g, 359c, 367a. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 3f, 3h, 3i, 3j, 5d, 21Af, 22b, 22f, 22h, 113f, 157c, 185b, 185f, 185g, 185i, 188a, 188b, 192d, 192f, 195c, 195f, 197g, 197h, 197k, 197l, 199b, 199f, 199g, 201b, 204a, 204b, 218b, 218c, 218f, 218i, 244a, 244f, 280d, 280w, 280x, 288a, 291h, 312o, 314f, 335l,

			336lx.
2	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia (cięcia odsłaniające)	20,19 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 118f, 196a. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 197i.
3	Usuwanie części drzew opianowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża trwałości drzewostanów oraz drzew wywróconych i złamanych przy drogach, szlakach turystycznych, w szczególności w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych, linii energetycznych, stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w uprawach i młodnikach (o charakterze czyszczeń):	101,73 ha	
	1) zabiegi w uprawach (o charakterze czyszczeń wczesnych);	45,47 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 108b,d, 109a,d, 113a, 114a, 189h,i, 190f, 191a, 192c,i, 196c, 197d,g, 199b,g, 201a, 204g,h, 262a. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 77cx, 173c, 336l , wieś Kromnów dz. nr 286, 289, 250, 252. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 134A. 4. Ośrodek Hodowli Żubrów Smardzewice, Oddziały – 2m,o,p,r,s,y.
	2) zabiegi w młodnikach (o charakterze czyszczeń późnych).	56,26 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 66k, 253o, 254a, 255b, 256b, 297h,o, 298by,px, 307j, 329k, 337d, 345h,i, 363z, 366k, 369y, 370b, 416x, 417b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 137k, 227r,x,y,dx,fx,kx,mx, 274bx,dx, 279k, 280h, 282d, 303b, 305b,r, 330c, 331h, 334b,l, 336k, 337f, 338c, 340s,l, 350jx,kx, 355i, 357a, 359c,d, 360k,s,ax,cx, 365l, 368w,z, 374s, 383r, 384l, 399i, 409a, wieś Famułki Królewskie dz. nr .11, 12, wieś Śladów dz. nr 696, 697, 405, 709, wieś Miszory dz. nr 83, 85. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 140f, 141h, 289o,s,t,w, 303h,k, 329ax, 330m,n, 331m,n,r, 332i.
5	Odnowienie powierzchni po pożarze z 2014 roku	0,20 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 207a
6	Zalesienia nabytych gruntów rolnych (zalesienia na gruntach porolnych)	0,93 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos – wieś Zamość dz. 297. 2. Obręb Ochronny Laski – wieś Janówek dz. 43, wieś Wólka dz. 35, 98.
7	Dosadzanie pożądanych dla danego siedliska gatunków drzew (dolesienia)	1,57 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 118a, 226a, 269f, 273s, 274cx, 276c,l,m,r, 277b,c, 375a,

	luk)		wieś Rybitew dz. nr 171. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 26b.
8	Podsadzenia hodowlane luk w drzewostanach po usunięciu czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) i dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>)	3,00 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 108b,d, 187f
9	Dosadzanie pożądanych gatunków drzew w uprawach leśnych i młodnikach (poprawki i uzupełnienia)	1,39 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 307c, d, f, wieś Zamość dz. nr 153, 165, 181, 241, 270, wieś Górki 367/4. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 367kx, wieś Sowa Wola Folwarczna dz. nr 33/1, wieś Miszory 51, 52. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 26b, wieś Wólka dz. nr 22/1.
10	Użytkowanie istniejących plantacji świerkowych (<i>Picea abies</i>) – wycinanie i sprzedaż świerku pospolitego	0,20 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 26j, 37b
11	Uszczelnianie granic, wzbogacanie składu gatunkowego granicy polno-leśnej, poprzez sadzenie drzew i krzewów	0,37 ha	Obręb Ochronny Kampinos, wieś Korfowe – dz. nr 31, 33
12	Zabezpieczanie mechaniczne modrzewia (<i>Larix decidua</i>), cisa (<i>Taxus baccata</i>) i cennych gatunków liściastych, w celu ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzęta łowne, poprzez palikowanie	555 sztuk	Obszar KPN
13	Odbudowa zniszczonych ogrodzeń zabezpieczających odnowienia leśne przed jeleniowatymi, poprzez wymianę żerdzi i słupów	2939 mb	Obręb Ochronny Laski
14	Remont bieżący ogrodzeń, poprzez uzupełnianie brakujących elementów ogrodzeniowych, celem zabezpieczenia upraw i odnowień leśnych przed jeleniowatymi	Według potrzeb	Obszar KPN
15	Zbiór nasion i owoców z rodzimych drzew i krzewów	Według potrzeb	Obszar KPN
16	Wykaszenie roślin zielnych na powierzchni upraw leśnych	22,10 ha	Obszar KPN

17	Jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny (<i>Pinus sylvestris</i>) na stałych partiach kontrolnych, w celu oceny zagrożenia spowodowanego przez szkodniki liściożerne, w szczególności: 1) strzygonia choinówka (<i>Panolis flammea</i>); 2) poproch cetyniak (<i>Bupalus piniaria</i>); 3) zawisak borowiec (<i>Hyloicus pinastri</i>); 4) barczatka sosnowka (<i>Dendrolimus pini</i>); 5) osnuja gwiaździsta (<i>Acantholyda posticalis</i>); 6) gatunków z rodziny borecznikowatych (<i>Diprionidae</i>).	462 próby	Obszar KPN
18	Prognozowanie występowania brudnicy mniszki (<i>Lymantria monacha</i>) – wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	51 sztuk	Obszar KPN
19	Wycinanie, wrywanie, obcych gatunków: 1) roślin drzewiastych: a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych: a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Parthenocissus</i> sp), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej (<i>Echinocystis lobata</i>).	800 ha Według potrzeb	Obszar KPN W miejscach zinwentaryzowania
20	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	50 sztuk, w tym: 20 kozłów, 15 kóz, 15 kozłąt	Obszar KPN

21	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	38 sztuk, w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN
22	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	500 sztuk – struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji, w danym roku	Obszar KPN
23	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryconoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vision</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.)	Bez ograniczeń	Obszar KPN
24	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych na zwierzyńę przez: 1) wykładanie lizawek dla zwierząt; 2) pogłębianie i odladzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych; 3) udostępnianie runa – częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej; 4) dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadku masowego zagrożenia życia zwierząt.	Według potrzeb	Obszar KPN
25	Konserwacja słupków granicznych, poprzez ich czyszczenie i odmalowywanie	Według potrzeb	Obszar KPN
26	Ochrona przeciwpożarowa, poprzez: 1) konserwację pasów przeciwpożarowych (ręczne odnowienia, mineralizacja);	3,53 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 297m, 304y, 308d, 316x, 334t, 372o, 373dx, 411c, 419a. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 111Am, 310y, dx, xx, zx, 311m, l, 313c, 333w, 339a, b, m, 341d, i, l, m.
	2) przegląd techniczny hydrantów i konserwację punktów czerpania wody (poprzez koszenie wokół zbiornika, oczyszczanie, pogłębianie, oznakowanie);	11 hydrantów 2 punkty	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 170c, d, 172Ab, d, f, i, 362c, 363d, 364b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 323i. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 26k.

3) utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych – konserwacja;		
4) stabilizację dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym;	38,7 km	Obszar KPN
5) utwardzanie dojazdów pożarowych kruszywem naturalnym w ramach budowy linii energetycznej Czosnów – Łomianki;	29,34 km	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 65g, 66g, 69w, 70r,s, 71k,l, 72s,w, 73, 80c,d,f,g, 84f, 85a,b, 86a, 87a,g, 88a, 89a,c,d, 90a,d, 91a,c,d, 92j,k, 93c, 94a, 104, 112, 118b, 123d, 127f, 128a,b, 133a, 134c, 135a,f, 147a, 155c, 156a, 157a,b, 158b, 174a, 186b, 187b,i, 190a,b,d, 191a, 193i, 194a,f,i,h, 195a, 196a, 199g, 204c,f,l, 218, 219, 252i,j, 254b,g,k,m, 255a,c, 259a, 370m, 372, 373, 374, 378k,l,m, 382, 386a,z,x, 387j,gx,rx, 387 dz. 30,31,33, 388a,c, 412j,z,x, 413d, 414g,j, 415r,t,w,x,dx,fx,gx, 416m,ax, 417b,c, 418d,m,o,p, 419a,b,g,h,l, 421a,c, 436b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 62c, 63a, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 132, 174, 175, 177, 195f,g,h, 215, 305or, 330w, 334b,c, 335j, 336n, 337a,c,d, 367,368. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 39a,b, 40a, 250.
6) utwardzenie płytami typu Yomb dojazdów pożarowych na wydmach;	4,71 km	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obwód Ochronny Sieraków, oddziały – 2g,d,i, 3l, 4o, 5g. 2. Obwód Ochronny Kaliszki, oddziały – 6a-d, 9d,n, 10a,cf,g,i,l,m, 11a,b,d.
7) wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych;	7,037 km	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 80d, 81a, 141a, 149a, 156a,b, 158a, 175a, 176a, 179a, 187j,l, 192d,f, 232a, 234d, 235a, 237a, 330r,s,t, 370f,p,t,x, 374m, 375a,g,j, 376a,c, 384f, 385 dz. 64, 65, 387cx, 413a,b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 24, 39, 59a, 61b, 78d,g, 79b, 84a,b, 124a, 150a, 160i, 168a, 176a, 188f, 189a,c,d, 212b, 370. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 75a, 76d,f,i,j, 78c,d, 81l, 103b, 105b, 106, 107c, 111Ag, 124a, 127d, 128b,d, 129b,c,d, 137a, 138a, 142a,b, 143a,b, 144a,b, 150a, 155a, 159d,h,j, 165a, 170b, 178l,m,n, 179a, 180a,f, 234b, 235a,b, 236a,b, 238a,b, 239a,b,c,d, 255a,b, 255Aa, 255Bb, 260j, 313g,h,s,t,z, 314f,i.
	65,36 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 111i, 132g, 172c, 191f, 214b, 220d,f,g,i, 241d, 253k, 255a,d,

	8) usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej spod linii energetycznych i wokół transformatorów;		277a, 281jx,mx, 289a, 298cy, 307h, 361b, 363l, 365d, 367c, 368f, 385by, 411a,c, 414a,c, 415d,h,m,y, 427c,d, 449l. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 19c, 20a,h, 78d, 137d,i,k, 138d, 160b, 196a, 226a,g, 229k, 282d, 303h,o,p,r, 305m,r, 329ax,cx, 330c,d, 334l, 335j,k,o, 336n, 337a,c,d,f, 349y, 355g,o, 357a, 358d, 367a, 371f,o, 374s. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 3f,i,j, 106c, 185b,f,g,i, 188a, 197d,g,h,i,k,l, 199k, 204a,b, 218b,c, 244a, 277a, 278b, 280d,o,w,x, 282g,h,m, 283a,d,i, 291a, 310cx,wx, 311o, 312m,o,p, 314f, 336c,d, 337a.
	9) naprawę i wymianę słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu;	Według potrzeb	Obszar KPN
	10) oznakowanie dojazdów pożarowych;	Według potrzeb	Obszar KPN
	11) ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu;	Według potrzeb	Obszar KPN
	12) prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo - dyspozycyjnym KPN.	Według potrzeb	Obszar KPN
		7 wież, zależnie od zagrożenia	Obszar KPN
27	Naprawa nawierzchni dróg gospodarczych	Według potrzeb	Obszar KPN
28	Ochrona dąbrowy świetlistej, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), przez tworzenie luk w drzewostanach, usuwanie podrostu drzew, krzewów i ekspansywnych gatunków roślin zielnych w tym gatunków obcych w ramach projektu Programu	5,7 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 149, 199, 229, 223A, 255. 2. Obręb ochronny Kromnów – oddział 192.

	Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, składanego przez Polską Akademię Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie		
29	Odkrzaczanie wrzosowiska	10 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 107, 108, 109, 110
30	Ochrona polan z murawami napiaskowymi, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), t.j.: 1) (2330) wydmy śródlądowe z murawami szczotlichowymi, 2) (6120) ciepłolubne murawy napiaskowe – poprzez usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ekspansywnych gatunków zielnych.	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 111A, 115, 199, 227, 334. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 360, 355. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 188, 280.

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona cennych płatów siedlisk dogodnych dla rozwoju rzadkich gatunków motyli oraz derkacza (<i>Crex crex</i>) i żurawia (<i>Grus grus</i>), poprzez: 1) wykaszanie łąk, 2) odkrzaczanie łąk, 3) usuwanie pokosu - w ramach realizacji projektu ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”.	Koszenie, z usuwaniem skoszonej masy – 90,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 359c, 420d,f: 1) wieś Wiejca – dz. 2, 3, 5, 172/1; 2) wieś Aleksandrów – dz. 49, 50, 108; 3) wieś Famułki Brochowskie – dz. 216. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 115d, k, 198k, 227f, 228h, 134Ag, 135j, n, 309k, 320s, 334k, m – wieś Sieraków – dz. 312/3, 316/3, 318, 314/1, 473. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 289b,c,h,i,j,m,n, 290l,o, 318a,f,g, 332a,c,f - 1: 1) wieś Aleksandrów – dz. 26, 27; 2) wieś Dąbrówka – dz. 38-42, 44, 46-48, 87-90, 98/1, 100, 103; 3) wieś Sowia Wola – dz. 4, 16, 17, 18/1, 19, 20, 28/1, 30, 31-37, 47, 50-53, 58, 59; 4) wieś Górki – dz. 196, 200, 201, 203, 204.
2	Odkrzaczanie i koszenie łąk oraz usuwanie pokosu, w celu ochrony cennych płatów łąk świeżych wilgotnych i zmienno-wilgotnych łąk trzęślicowych, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy	16,12 ha koszenie, w tym 0,30 ha - odkrzaczanie	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) wieś Granica – dz. 96; 2) wieś Kępiaste – dz. 5; 3) wieś Wiersze – cz. dz. 77/2; 4) wieś Zamość – dz. 54, cz. dz. 153. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 287i,m,n 1) wieś Sowia Wola Folwarczna – cz. dz.: 81/1,

	92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), i gatunków z nimi związanych		102, 103; 2) wieś Sowia Wola cz. dz. – 22, 41, 42, 47, 62; 3) wieś Rybitew – dz.:122/2, 123/2. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 294a,i,m: 1) wieś Mariew – cz. dz.: 13, 62/2; 2) wieś Janówek – dz. 58/1; 3) wieś Truskaw – cz. dz.: 804/5, 1078, 1100; 4) wieś Wólka – cz. dz.: 114, 117, 118.
3	Ochrona muraw napiaskowych, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7), t.j.: 1) (2330) wydmy śródlądowe z murawami szczotlichowymi, 2) (6120) ciepłolubne murawy napiaskowe – poprzez usuwanie podrostu drzew, krzewów oraz ekspansywnych gatunków zielnych.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 282, 206
4	Ochrona łąk, w tym siedlisk przyrodniczych określonych w załączniku nr 1 Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7): 1) (6510) łąk świeżych, 2) (6410) zmienno-wilgotnych łąk trzęślicowych - poprzez koszenie i odkrzaczanie.	12 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 115, 294, 376. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 172A, 420.
5	Zapobieganie naturalnemu pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji), poprzez wykaszanie krzewów i odrośli	2,32 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 204t, 204r, 389a.
6	Koszenie łąk przez miejscowych rolników, na terenach bezpośrednio przyległych do użytkowanych przez nich gruntów w ramach zbioru traw	2,86 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 355s. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały –19h,i,j,k,l, 302j. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 306nx,zx.
7	Ochrona ekosystemów nieleśnych i rozdrobnionej mozaiki siedlisk poprzez wydzierżawienie gruntów miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich zabiegów: 1) koszenia (użytki rolne do 5 ha); 2) usuwania pokosu;	115,19 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 219i,f,j, 298b,t,dx,dy, 304x,y,bx,cx,fx, 325l,o,s,x,y,z: 1) wieś Famułki Brochowskie – cz. dz. 283; 2) wieś Kiścinne – cz. dz. 83/1, 94; 3) wieś Roztoka – cz. dz. 21/1. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 20j,k, 77c, 216a,b,c,f,l, 273n, 291ax,cx, 292d,o, 296i,j,k, 297l, 299c,d,fx, 300c,d, 301a,c, 302c,f,g,i,l, 303d, 304g,

	<p>3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) utrzymania pasiek; 6) utrzymania gospodarstw rolnych; 7) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 8) likwidację zielnych gatunków obcych poprzez koszenie i wywóz poza obszar KPN.</p>		<p>305h, 306a, 312jx, 325cx,gx, 348b,i,n, 355dx,fx, 370gx, 372j, 379d,385c,i, 387a, 410l, 412b,c,d,f,g,h,i,j, 419c,k: 1) wieś Cisowe – cz. dz. 6-8, 23, 55-57, 81; 2) wieś Dąbrówka – cz. dz. 18; 3) wieś Famułki Królewskie – cz. dz. 181; 4) wieś Górki – cz. dz. nr 61, 63, 73, 109, 128, 145, 172, 275, 284, 294; 5) wieś Kromnów – dz. 283/1; 6) wieś Miszory – cz. dz. 322/2, 326. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 115c, 219g, 306bx, 308dx, 309gx,hx, 310w,hx,by, 312c,i,j,k, 313i,l, 316b, 323g,t,ax,bx, 324t,y,lx,mx,ox, 325t,w,x,y,cx,mx,rx,tx, 327c, 332x, 335s,w, 345c: 1) Adamówek – dz. 183, 185, 213, 215, 234, 247, 249, 254, 269, 284, 299; 2) Sieraków – dz. 604/5, cz. dz. 604/6; 3) Wiersze – cz. dz. 54.</p>
8	<p>Zachowanie ekosystemów otwartych, poprzez wydzierżawienie gruntów i wykonywanie w ramach umowy dzierżawy rolnośrodowiskowej następujących zabiegów: 1) usuwanie krzewów; 2) koszenie (kompleksy rolne powyżej 5 ha); 3) usuwanie pokosu. Tereny łąkowe przeznaczone pod wieloletnią dzierżawę (do 5 lat) – w ramach umów dzierżaw dla dzierżawców uczestniczących w pakietach służących ochronie zagrożonych gatunków zwierząt i siedlisk przyrodniczych.</p>	850,12 ha	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 59a,b, 170d,g,h, 212c, 245d,f, 267d, 275b, ax,cx,dx,fx, 277l,n, 278a,b, 284a,b, 287c,d,g,i-l, 288a-c,h,i, 295c,g, 310a,b, 311j, 312b-h, 313a-c, 314a-c, 317a,b,d, 320a, 322h, 324g-i,j,l-n, 325c-i,k-n,p,r,w,ax, 326a-h, 328c-o, 331a,b, 333a-c, 334a-d,o, 335a-h,k, 336a-c,f, 342a-l, 343a-m, 358h, 359c, 360lx,mx, 361a,c,d,f,ax, 362c,f-h,w, 364c,i,k, 365a,p, 366m, 368w, 389a,b,ax,dx,fx, 390a-c, 391a, 392a, 393a-i, 394a, 396i,k,l, 398p, 399i,k, 400a,d,g,i,k,o, 401b,c,g, 402d, 403c,f, 404d, 405b,j,k,l,p, 406d,r,x,cx,dx,fx,hx, 408b,i,p, 409b,d,i,m,n, 425b,c, 452d,g,h: 1) wieś Aleksandrów – dz. 45, cz. dz. 46; 2) wieś Bieliny Kampinoskie – cz. dz.: 16, 20, 22, 28; 3) wieś Górki – cz. dz.: 340, 342, 381/3; 4) wieś Famułki Brochowskie – dz.: 90, 98, 101, 102, 110, 112, 113, 182, cz. dz.: 60, 68, 72, 73, 78, 81, 83, 84, 152, 157, 159-162, 165, 181, 192, 283, 376; 5) wieś Granica – cz. dz. 67; 6) wieś Kampinos – cz. dz.: 338/1, 345, 392/1, 396, 455/1, 461; 7) wieś Kampinos A – cz. dz.: 7, 25, 45; 8) wieś Karolinów – dz. 52, 72; 9) wieś Kiścinnie-Krogulec – cz. dz.: 86, 88/2; 10) wieś Koszówka – cz. dz.: 1, 24/1; 11) wieś Lasocin – dz.: 342, 354, cz. dz.: 247, 341; 12) wieś Pindal – cz. dz. nr 9, 42, 46, 130; 13) wieś Roztoka – cz. dz.: 6/1, 9, 23, 116/2, 117; 14) wieś Wiejca – cz. dz. 35;</p>

			<p>15) wieś Zaborówek - dz. 455, cz. dz.: 331, 333-335, 337, 339, 344, 355, 362, 366, 383, 393, 396, 398, 422, 424.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 266d, 291s,y, 292d,k, 300m,r,t,y, 302l, 303a, 304g,i,k,l, 322n,p, 323g,i, 324o, 325i,r,y,z,cx,gx,hx, 326o,r,s,ax,bx, 327d-i, 328m,o,p, 330b,g-i,k-m, 335a, 369r,w,ax, 381y,z, 382m,o,r,s,w, 383j,o,p, 384d-i,m-r,t, 393a-c,f,g,i,j,l,m,o,p,s,t, 398l-n:</p> <p>1) wieś Aleksandrów – dz.: 9, 10, 20, cz. dz. 12;</p> <p>2) wieś Dąbrówka – cz. dz.: 9, 12, 14, 20/3;</p> <p>3) wieś Famułki Brochowskie – cz. dz.: 2, 4, 13, 19, 22, 24, 25, 30, 40, 47, 50, 52, 53;</p> <p>4) wieś Famułki Królewskie, cz. dz.: 196, 197, 207, 223, 224, 254;</p> <p>5) wieś Nowa Dąbrowa – dz. 48, cz. dz.: 2/2, 3, 9, 13, 15/1, 27, 32, 33, 34/2, 41, 50/1, 60/1, 62, 63/1, 67/1, 69, 70/1, 160/1, 168, 170/1, 180/1, 182;</p> <p>6) wieś Stara Dąbrowa – cz. dz. 65;</p> <p>7) wieś Władysławów, cz. dz. nr 67, 79;</p> <p>8) wieś Górki – cz. dz.: 121, 125, 128, 149, 154/1, 288.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 307b,d,w,x,ax,bx,dx, 309g,w,y,ax, 310b,c,j,p:</p> <p>1) wieś Janówek, cz. dz.: 35, 65, 84;</p> <p>2) wieś Truskawka – cz. dz.: 11/1, 15.</p>
9	<p>1. Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych.</p> <p>2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi.</p> <p>3. Budowa ogrodzeń, w celu ochrony pól i upraw rolnych z wykorzystaniem siatki leśnej i drewnianych słupków.</p>	500 sztuk, struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji, w danym roku	Obszar KPN
10	<p>Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych</p>	50 sztuk, w tym: 20 kozłów, 15 kóz, 15 kozłat	Obszar KPN

11	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elpahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	38 sztuk, w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN
12	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopu pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.)	Według potrzeb	Obszar KPN
13	Adaptacja podziemi obiektu powojkowego w Laskach K7215 na potrzeby hibernacji nietoperzy	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, działka ewidencyjna 2497, oddział 86a
14	Odkrzaczanie z wykarczowaniem gatunków obcych na terenie obiektu powojkowego w Laskach K7215	1 ha, w tym karczowanie gatunków obcych 0,2 ha	Obręb Ochronny Laski, działka ewidencyjna 2497 i 2498, oddziały – 86a, 85c
15	Przygotowanie podłoża pod renaturyzację muraw napiaskowych na terenie obiektu powojkowego w Laskach K7215 (zebranie wierzchniej warstwy gleby, nawiezenie piasku rzecznoego, zagęszczenie podłoża w miejscach sadzenia)	1,4 ha	Obręb Ochronny Laski, działka ewidencyjna 2497 i 2498, oddziały – 86a, 85c
16	Wycinanie, wrywanie obcych gatunków: 1) roślin drzewiastych; a) czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), b) robinii akacjowej (<i>Robinia pseudoacacia</i>), c) dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), d) klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), e) sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>); 2) roślin zielnych; a) rdestowca japońskiego (<i>Reynoutria japonica</i>), b) winobluszczu (<i>Partenocissus sp</i>), c) niecierpka gruczołowatego (<i>Impatiens grandulifera</i>), d) kolczurki klapowanej	Według potrzeb Według potrzeb	Obszar KPN W miejscach zinwentaryzowania

(*Echinocystis lobata*).

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Spowalnianie odpływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Uzupelnienie wypłukanej przez wodę ziemi (z przetamowań i wałów ziemnych). 5. Remont drewnianych przegród. 6. Naprawa innych uszkodzeń w istniejących przetamowaniach.	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Przyspieszanie odpływu wód powierzchniowych, w przypadku wysokich stanów wód powodujących zagrożenie dla ludzi i mienia	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną oraz lokalne naprawy grobli w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 386/388/397
4	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną na Kanale Kacapskim w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 394/ 396
5	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną na Kanale Kacapskim w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 381
6	Wykonanie niskiego progu na rowie dochodzącym do K. Łasica od południa w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	1 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 323
7	Nadsypanie i zagęszczenie grobli	Ok. 650 m	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 322/ 331

8	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną	2 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 310/311, 313/314
9	Wykonanie progów piętrzących	5 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 53, 243/245, 247, 248 Obręb Ochronny Laski, oddziały – 279/287
10	Wykonanie przepustu	3 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 296/297 Obręb Ochronny Laski, oddziały – 67, 318
11	Wykonanie podłużnego przetamowania	1 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 292, 299
12	Wykonanie podłużnego przetamowania z podwójnego płotka faszynowego wraz z zastawką z ruchomym poziomem piętrzenia	1 szt.	Obręb Ochronny Laski, oddział 41
13	Wykonanie zastawki drewnianej na Wilczej Strudze	1 szt.	Obręb Ochronny Laski, oddział 40
14	Wykonanie brodu kamiennego z drewnianą ścianką szczelną na Wilczej Strudze	1 szt.	Obręb Ochronny Laski, oddziały – 7/21
18	Wykonanie przepustu umożliwiającego piętrzenie wody	3 szt.	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 18, 292, 76, 301/302

D. Ochrona przyrody nieożywionej, gleb, walorów widokowych oraz obszaru KPN, przed przebywaniem osób w miejscach niedostępnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm, poprzez wykonanie drewnianych płotków przeciwerozrywających	16 szt.	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 136-138, 178-183, 184-188, 280m. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 111A. 3. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 355.
2	Ochrona i kształtowanie walorów widokowych – sadzenie zrzewów wierzbowych	40 sztuk	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 398m,n
3	Ochrona i kształtowanie walorów widokowych – ogławianie wierzb	118 szt.	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 370gx, 385r,z, 398m. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 405b,o,k, dz. nr 63 Karolinów.
4	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych: 1) zakup i montaż nowych szlabanów oraz naprawa i konserwacja istniejących szlabanów; 2) ustawianie ogrodzeń i słupków ograniczających wjazd samochodów; 3) bieżąca naprawa, konserwacja, modernizacja, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej.	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Konserwacja leśnych mogił z okresu II	Według potrzeb	Obszar KPN

	Wojny Światowej		
6	Konserwacja miejsca pochówku Żydów – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i gminą żydowską	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox
7	Ochrona obszarów KPN przed niekontrolowanym przebywaniem osób w miejscach nieudostępnionych, poprzez wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej	Według potrzeb	Obszar KPN
8	Konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i ochrona poprzez opiekę i poszanowanie na terenie wykupionych nieruchomości: 1) kapliczek; 2) krzyży przydrożnych; 3) tablic pamiątkowych; 4) pomników.	Według potrzeb	Obszar KPN
9	Opieka nad cmentarzami kolonistów „olenderskich”, poprzez: 1) budowę i konserwację ogrodzeń; 2) usunięcie krzewów; 3) ustawianie tablic informacyjnych.	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 367dx, 391m. 2. Obręb Ochronny Kampinos działka nr 2 we wsi Karolinów.
10	Opieka nad Sosną Powstańców 1863 r.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Kampinos, oddział – 82d

E. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Odnowienie i modernizacja ścieżek edukacyjnych, poprzez wymianę i uzupełnianie zużywających się elementów	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar KPN
3	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
4	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Monitoring stanów wód powierzchniowych i podziemnych	56 piezometrów, 20 punktów wodowskazowych	Obszar KPN
6	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084” na: stany i chemizm wód, roślinność, wybrane gatunki owadów	Według potrzeb	Obszar KPN

	i ornitofaunę		
7	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, sprzątanie i wywóz śmieci	Według potrzeb	Obszar KPN
8	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach niedostępnych, tj.: 1) bieżąca konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów), modernizacja, naprawa, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej, uzupełnianie i odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, zmiana przebiegu szlaków, wytyczenie szlaków łącznikowych, tras spacerowych; 2) modernizacja i remont parkingów, budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej; 3) wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej; 4) wytyczenie i oznakowanie szlaku do zbiornika Mokre Łąki.	Według potrzeb 2 obiekty do 370 km 1 obiekt	Obszar KPN 1. Obręb Ochronny Laski, oddział 2l. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 84k. Obszar KPN Obręb Ochronny Laski, oddziały – 221, 242, 243, 248
9	1. Aleja III Tysiąclecia – konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) i utrzymanie obiektu w należytym stanie (w tym pielęgnacja dębów). 2. Sadzenie dębów w Alei III Tysiąclecia przez osoby i organizacje związane z ideą ochrony przyrody i polską przyrodą.	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
10	Rozbudowa edukacyjnej infrastruktury terenowej, m.in. poprzez: 1) zagospodarowanie modelu wydmy; 2) urządzenie ogródka roślinności puszczańskiej; 3) budowę wiaty edukacyjnej.	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie. Obręb Ochronny Laski, oddział – 209d, 209f
11	Modernizacja ścieżki edukacyjnej Puszczańską ścieżką do Leśnego Ogródka Botanicznego wraz z przystosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Sieraków, oddziały – 205, 206, 208, 209
12	Budowa i modernizacja parkingów turystycznych (leśnych) wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej, w związku z potrzebą uzyskania pozwolenia na budowę, w myśl przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, z późn. zm.)	3 obiekty	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 2l, 227a,b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 84k.
13	Wymiana i modernizacja mostków i kładek drewnianych oraz budowa nowych z zastosowaniem materiałów recyklingowych lub kompozytowych	7 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 38b, 58b, 63k, 86a, 227d,f,j, 228h,k, 333ax,z,y, 63d, 198k. 2. Obręb Ochronny

			Kampinos, oddziały – 48a, 49a.
14	Budowa schodów i platformy/pomostu przy wczesnośredniowiecznym grodzisku w Zamczysku	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział – 165g

III. Sposoby ochrony czynnej ekosystemów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Zalesienia nabytych gruntów rolnych (zalesienia na gruntach porolnych)	7,76 ha	Obręb Ochronny Kromnów – wieś Aleksandrów dz. nr: 60/5-60/9, 60/16, 60/24, 60/30, 64/1
2	Produkcja materiału sadzeniowego	3,08 ha	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
3	Propagowanie sadzenia gatunków rodzimych drzew i krzewów przy gospodarstwach prywatnych	Według możliwości	Obszar KPN
4	Zwalczanie chemiczne i biologiczne chorób grzybowych materiału sadzeniowego	0,63 ha	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
5	Kontrolne poszukiwania owadów w glebie	Według potrzeb	Grunty rolne do zalesień i Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku
6	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	50 sztuk, w tym: 20 kozłów, 15 kóz, 15 koźląt	Obszar KPN
7	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	38 sztuk, w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN
8	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	500 sztuk – struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji w danym roku	Obszar KPN
9	Ochrona ptaków i drobnych ssaków, przez odstrzał redukcyjny osobników lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.)	Bez ograniczeń	Obszar KPN

10	Ochrona przeciwpożarowa: 1) konserwacja pasów przeciwpożarowych (mineralizacja);	2,72 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 152a, 157h, 172Ar, 253p, 366f, 368h - wieś Korfowe działka nr 77. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 84k, 180f. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 81b, 194f,g,i,j.
	2) przegląd techniczny hydrantów i konserwacja punktów czerpania wody (koszenie wokół zbiornika, oczyszczanie, pogłębianie, oznakowanie);	5 hydrantów	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 172Ac,r,x, 173k
	3) wykonanie pasa przeciwpożarowego typu A przy drogach publicznych i szlakach turystycznych;	0,9 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172c. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 350jx.
	4) utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych – konserwacja;	2,5 km	Obszar KPN
	5) stabilizacja dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym;	0,3 km	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 199g, 204c,f,l, 436b
	6) usuwanie zbędnych przewodów energetycznych słupów energetycznych i telekomunikacyjnych; 7) naprawa i wymiana słupów, tablic informacyjnych i ostrzegawczych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego lasu; 8) oznakowanie dojazdów pożarowych; 9) ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu; 10) prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym KPN.	Według potrzeb	Obszar KPN

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych.	500 sztuk - struktura odstrzałów zależna od wielkości i struktury populacji w danym roku	Obszar KPN
	2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi oraz przez grodzenie.	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13	50 sztuk, w tym: 20 kozłów	Obszar KPN

	października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	15 kóz 15 kozłat	
3	Odstrzał redukcyjny osobników z gatunku jeleni (<i>Cervus elphahus</i>), zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.), w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	38 sztuk, w tym: 15 byków, 15 łań, 8 cielaków	Obszar KPN
4	Ochrona ptaków i drobnych ssaków przez odstrzał redukcyjny: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 3) norki amerykańskiej (<i>Mustela vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), - zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.).	Bez ograniczeń	Obszar KPN
5	Ochrona ekosystemów nieleśnych, zachowanie walorów krajobrazu rolniczego, poprzez wydzierżawienie gruntu miejscowym rolnikom i przeprowadzenie przez nich zabiegów: 1) koszenia; 2) usuwania pokosu; 3) ekstensywnego wypasu; 4) utrzymania przydomowych ogrodów i sadów; 5) zapewnienia dojazdów do gospodarstw i użytkowanych rolniczo gruntów; 6) likwidację obcych gatunków zielnych.	88,0 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 219f. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 419k, wieś Aleksandrów – dz. 56/1, 56/3, 60/10-60/15, 60/17, 60/18, 60/20-60/23, 60/25-60/29, 60/31, 64/2-64/9, 84, 87/2. 3. Obręb Ochronny Laski, wieś Brzozówka – dz. nr. 350. 4. Ośrodek Hodowli Żubrów (OHŻ) w Smardzewicach – oddział 1a, 3b-j.
6	Wykup gruntów w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	125 ha	Grunty wsi: Brochów Łąki, Famułki Brochowskie, Bieliny, Łubiec, Kępiaste
7	Koszenie inicjujące łąk w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Ok. 21 ha	Obszary Ochrony Krajobrazowej Brochów i Łubiec Kępiaste
8	Dwukrotne koszenie roślinności zielnej i usuwanie młodego pokolenia drzew i krzewów pochodzących z sukcesji naturalnej (VI-X) wewnątrz oraz na zewnątrz ogródka meteorologicznego	Okolo 3 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 377. 3. Obręb Ochronny Laski, oddział 206.
9	Pozyskanie biomasy (głównie dla zwierząt hodowlanych) wraz z wcześniejszą likwidacją zielnych gatunków obcych (przed kwitnieniem)	55,03 ha	Obręb Ochronny Laski, działki ew. 1/3, 2, 3/1, 5 w Truskawce, 423/2 w Małocicach

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, pełniącego również funkcję gromadzenia części oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	1,71 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
2	Zarybianie materiałem rodzimym zgodnie z technikami aquakultury zbiornika retencyjno-infiltrującego wody pościekowe z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
3	Odcinkowe uzupełnienie odsypu na prawym brzegu K. Łasica w najniższych miejscach brzegu, wykonanie 12 przepustów z klapą zwrotną oraz jeden przepust z zastawką	Ok. 2,7 km	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 207, 328, 426, 425
4	Odcinkowe uzupełnienie odsypu na lewym brzegu K. Łasica w lokalnych obniżeniach terenu oraz wykonanie 11 przepustów z klapą zwrotną oraz jednego, ręcznie regulowanego, przepustu z zastawką	Ok. 1,4 km	Obręb Ochronny Kampinos, oddział 207, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 393, 399
5	Wykonanie przekopu przez odsyp Łasicy umożliwiającego uzupełnianie wody w naturalnym obniżeniu	1 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 399
6	Wykonanie przekopów w istniejących groblach w naturalnym obniżeniu	1 szt.	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 391, 392, 399
7	Wykonanie progów piętrzących na kanale Kacapskim oraz usypanie i zagęszczenie grobli w miejscach rozmycia	Ok. 230 m	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 378, 380
8	Zasypanie końcowego odcinka rowu biegnącego od szosy Leszno-Kazuń do Kanału Zaborowskiego, wpadającego do kanału w km 3+870 (pośrednio przez rów opaskowy), w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinoska” NAT/PL/000084”	Dł. ok. 4 m	Obszar Ochrony Krajobrazowej Łubiec-Kępiaste
9	Zasypanie końcowych odcinków 4 rowów melioracyjnych	Dł. 4 x ok. 4 m	Obszar Ochrony Krajobrazowej Łubiec-Kępiaste
10	Odkrzaczanie powierzchni obniżenia bagiennego w celu ochrony stanowiska salwini pływającej	1,3 ha	Obręb Ochronny Kromnów, obszar poligonu wojskowego

D. Inne

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie nieruchomości prywatnych, położonych w granicach KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
2	Konserwacja, poprzez wykonywanie czynności zabezpieczających obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości, oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu cmentarzy z okresu II Wojny Światowej, np. czyszczenie nagrobków, tablic, odmalowywanie, naprawa płotów i ogrodzeń, prace	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski: 1) Cmentarz - Mauzoleum i Muzeum-Miejsce Pamięci Palmiry, oddział 123b; 2) Cmentarze wojenne w: a) Wierszach, działka ewidencyjna

	przy zieleni – zadanie realizowane we współpracy z Wojewodą Mazowieckim, okolicznymi gminami i parafiami		numer 118, b) Laskach, oddział 210c, c) Wiktorowie, oddział 298g. 2. Obręb Ochronny Kampinos, Cmentarz wojenny w Granicy, oddział 173f.
3	1. Porządkowanie cmentarza kolonistów niemieckich, konserwacja poprzez czynności zabezpieczające obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu cmentarza. 2. Odkrzaczenie, pielęgnacja drzew oraz inne czynności według wskazań Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, oddział 2f
4	Konserwacja poprzez czynności zabezpieczające obiekty przed zniszczeniem i utratą wartości oraz ochrona polegająca na opiece i poszanowaniu kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników	Według potrzeb	Obszar KPN
5	Ochrona obszarów KPN przed nadmiernym przebywaniem osób w miejscach nieudostępionych: 1) bieżąca konserwacja (poprzez m.in. impregnację, malowanie, wymianę zniszczonych elementów) , modernizacja, naprawa, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej, uzupełnianie i odnowienie oznakowania szlaków turystycznych, zmiana przebiegu szlaków, wytyczenie szlaków łącznikowych, tras spacerowych; 2) modernizacja i remont parkingów, budowa i konserwacja infrastruktury towarzyszącej; 3) wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej.	Według potrzeb	Obszar KPN
		8 obiektów	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 21, 3d, 9f, 10f, 135s,t, 227b, działka ewidencyjna numer 1962. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 67b. 3. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 152a.
		do 370 km	Obszar KPN
6	1. Kompleksowa modernizacja i adaptacja do celów edukacji i turystyki obiektów leśnej architektury drewnianej na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, w tym budynków zabytkowych (siedziba Obrębu Ochronnego Kampinos, leśniczówka i Muzeum Puszczy Kampinoskiej) wraz z utworzeniem zaplecza administracyjno-technicznego. 2. Edukacyjne i turystyczne zagospodarowanie terenu Ośrodka Dydaktyczno – Muzealnego w Granicy.	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno - Muzealny w Granicy

7	Przeniesienie na teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego drewnianej gajówki z leśnictwa Rybitew i przystosowanie jej do obsługi ruchu turystycznego	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy
8	1. Upowszechnianie wiedzy o KPN, wiedzy przyrodniczej, ekologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju przez działania edukacyjne i informacyjne: 1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych; 2) organizację wydarzeń edukacyjnych (festiwale, szkolenia, warsztaty, wycieczki edukacyjne, konkursy, wernisaże, wystawy, festyny, kampanie informacyjne i promocyjne). 2. Działalność wydawnicza. 3. Organizacja sympozjów. 4. Organizacja seminariów, konferencji.	Według potrzeb	1. Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy. 3. OHŻ. 4. Stacja Bazowa Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrody „Kampinos” w Granicy. 5. Obszar KPN.
9	1. Ochrona elementów dawnych fortyfikacji. 2. Zabezpieczenie przed niekontrolowanym przebywaniem osób w miejscach nieudostępionych obiektów powojсковых/wojskowych, poprzez m.in. montowanie słupków, szlabanów, ogrodzeń, tablic informacyjnych i ostrzegawczych.	4 obiekty	1. Fort V Dębina. 2. Fort VII Cybulice. 3. Prochownie Generała Zajączka. 4. Grochalskie Piachy.
10	1. Prowadzenie Muzeum Puszczy Kampinoskiej. 2. Modernizacja wystawy plenerowej „Polskie Parki Narodowe”, poprzez wymianę stojaków i aktualizację treści zamieszczanych na planszach.	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
11	1. Prowadzenie Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Modernizacja Centrum Edukacji w Izabelinie. Uzupełnienie i konserwacja zbiorów ekspozycji stałej „Przyroda i historia Puszczy Kampinoskiej”.	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie
12	Usuwanie wyrobów zawierających azbest poprzez: 1) likwidację nielegalnych składowisk; 2) wymianę pokryć dachowych na nowe w obiektach stanowiących własność KPN.	Według potrzeb	Obszar KPN
13	Wykonanie audytów energetycznych. Remont, modernizacja i termomodernizacja budynków mieszkalnych i gospodarczych KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
14	Rozbiórka obiektów budowlanych, niezamieszkałych, będących własnością KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
15	Renaturyzacja zdegradowanych terenów powojсковых w obszarze KPN	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski, Obwód Ochronny Sieraków, oddział 85c, działka nr 2498, oddział 86a, działka nr 2497

16	Rozbiórka masztów o konstrukcji stalowej, zbędnych do realizacji zadań ochronnych	Według potrzeb	1. Famułki oddział 2041 x 2. 2. Rybitew, oddział 6p. 3. Izabelin, oddział, 362g. 4. Laski – Mościska, oddział 196d. 5. Zaborówek, oddział 256d. 6. Zaborów Leśny, oddział 2681 x 2.
17	Budowa i modernizacja parkingów turystycznych (leśnych) wraz z wykonaniem dokumentacji projektowej, w związku z potrzebą uzyskania pozwolenia na budowę, w myśl przepisów ustawy z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290, z późn. zm.)	4 obiekty	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 3d, 227a,b, działka ewidencyjna numer 1962. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 67b.
18	Prowadzenie Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	1 obiekt	Stacja Bazowa „Kampinos”
19	Realizacja programu monitoringowego Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	Według potrzeb	Obszar KPN
20	Sprzątanie i wywóz odpadów	Według potrzeb	Obszar KPN
21	Budowa masztów łączności wewnętrznej sieci informatycznej KPN o konstrukcji metalowej wraz z systemem przesyłu	2 zestawy	1. Obwód Ochronny Wiersze dz. ew. 80. 2. Obwód Ochronny Dąbrówka dz. ew. 105.
22	Prowadzenie inwentaryzacji gatunków grzybów, roślin i zwierząt, badań procesów przyrodniczych oraz monitoringu przyrodniczego środowiska abiotycznego, gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem chronionych w ramach sieci Natura 2000, a także procesów ekologicznych zachodzących w środowisku	Według potrzeb	Obszar KPN
23	Prowadzenie monitoringu skutków zadań ochronnych	Według potrzeb	Obszar KPN
24	Prowadzenie monitoringu wód podziemnych i powierzchniowych	1 punkt pomiarowy (piezometr)	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 420
25	Opracowanie projektów budowlanych wraz z pozyskaniem pozwoleń na budowę przetamowań i grobli oraz uzyskanie nowych pozwoleń wodnoprawnych dla jazów na Łasicy podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000084”	4 obszary	Obszar KPN
26	Monitoring wpływu działań podjętych w ramach projektu Life+ Nature „Ochrona i renaturyzacja mokradeł obszaru Natura 2000 „Puszcza Kampinowska” NAT/PL/000084” na: stany i chemizm wód, roślinność, wybrane gatunki owadów i ornitofaunę	Według potrzeb	Obszar KPN
27	Monitoring ruchu turystycznego	Według potrzeb	Obszar KPN

28	Wprowadzenie i konserwacja monitoringu telewizyjnego na obszarach udostępnianych, jako narzędzia ochrony przed dewastacją i zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w KPN	Według potrzeb	Obszar KPN
29	Opracowanie projektu budowlanego wraz z pozyskaniem pozwoleń na budowę zbiornika wielofunkcyjnego o znaczeniu przeciwpożarowym i przyrodniczym, wodopój dla zwierzyny i ptactwa	Według potrzeb	Obręb Ochronny Laski

Objaśnienia:

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów, Ośrodka Hodowli Żubrów Smardzewice sporządzoną przez Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

²⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt na obszarach objętych ochroną czynną

A. Ochrona czynna gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>)	Ochrona ex situ	1. Utrzymanie hodowli gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 2. Zbiór nasion i wzbogacenie kolekcji o kolejne wybrane gatunki.
2	Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>)		
3	Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>)		
4	Szałwia łąkowa (<i>Sylvia pratensis</i>)		
5	Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)		
6	Inne gatunki roślin z listy rzadkich i zagrożonych		
7	Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>), goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>) i czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i> (Kluk))	Ochrona in situ	Koszenie powierzchni łąk i muraw
8	Restytuowane gatunki roślin: orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona in situ	Koszenie powierzchni muraw
9	Goździk pyszny (<i>Dianthus superbus</i>), goryczka wąskolistna (<i>Gentiana pneumonanthe</i>), nasięźrzał pospolity (<i>Ophioglossum vulgatum</i>), kukułka szerokolistna (<i>Dactylorhiza majalis</i>), pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>), kukułka krwista (<i>Dactylorhiza incarnata</i>), kruszczyk błotny (<i>Epipactis palustris</i>) i czarcikęsik Kluka (<i>Succisella inflexa</i>)	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni łąk

10	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>), lepnica wąskopłatkowa (<i>Silene otites</i>), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>) i naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni muraw
11	Dzwonecznik wonny (<i>Adenophora liliifolia</i>), podkolan biały (<i>Platanthera bifolia</i>), lilia złotogłów (<i>Lilium martagon</i>)	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni dąbrów świetlistych, restytucja dzwonecznika wonnego w ramach projektu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, składanego przez Polską Akademię Nauk Ogród Botaniczny Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie
12	Salwinia pływająca (<i>Salvinia natans</i>)	Ochrona in situ	Odkrzaczanie powierzchni obniżenia bagiennego
13	Kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>), kruszczyk szerokolistny (<i>Epipactis helleborine</i>), naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis</i>)	Ochrona in situ	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach
14	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>)	Ochrona in situ	Poszerzanie i utrzymywanie luk w drzewostanach
15	Leniec bezpodkwiatkowy (<i>Thesium ebracteatum</i> Hayne), goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>), sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>), piaskowiec trawiasty (<i>Arenaria graminifolia</i>), wężymord stepowy (<i>Scorzonera purpurea</i>), kruszczyk rdzawoczerwony (<i>Epipactis atrorubens</i>)	Ochrona in situ	Usuwanie gatunków obcych

B. Ochrona czynna gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	1. Bezkęgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 – Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.1992.206.7). 2. Gatunki ptaków objęte ochroną.	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Zachowanie siedlisk przez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na wrzosowiskach. 3. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 4. Pozostawianie drzew z dziuplami, próchniejących i martwych.

			5. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów.
2	Przeplatka aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>), przeplatka diamina (<i>Melitaea diamina</i>), przeplatka cinxia (<i>Melitaea cinxia</i>), modraszek alkon (<i>Phengaris alcon</i>), modraszek telejus (<i>Phengaris telejus</i>), czerwończyk nieparek (<i>Lycaena dispar</i>), rojnik morfeusz (<i>Heteropterus morphaeus</i>), derkacz (<i>Crex crex</i>), żuraw (<i>Grus grus</i>)	Czynna ochrona siedlisk w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej „Czynna ochrona podmokłych łąk – siedlisk rzadkich gatunków motyli i ptaków oraz aktywna ochrona nietoperzy w Kampinoskim Parku Narodowym”	1. Odkrzaczanie łąk. 2. Wykaszenie łąk. 3. Odkrzaczanie wrzosowisk.
3	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (w szczególności dziuplaki), bezkręgowce	1. Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej zwierząt. 2. Ochrona nisz bytowania cennych gatunków zwierząt.	1. Pozostawianie drzew martwych i z dziuplami. 2. Pozostawianie odpowiednio przystosowanych piwniczek ziemnych oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcja ich części.
4	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zamknięta w Ośrodku Hodowli Żubrów	1. Zapewnienie właściwych warunków bytowych zwierząt hodowanych. 2. Opieka weterynaryjna. 3. Sterowanie rozmnażaniem (księgi rodowodowe).
5	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji gatunku rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań rysia (<i>Lynx lynx</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Dopuszczenie kolejnych osobników w celu wzbogacenia puli genowej.
6	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Działania mające na celu zmniejszenie szkód wyrządzanych przez bobra (<i>Castor fiber</i>) na gruntach niebędących	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN.

		w użytkowaniu wieczystym KPN ¹⁾ .	
7	Ssaki kopytne	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyłożenie lizawek dla zwierząt w ilości 34 sztuk. 2. Pogłębianie i odladzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 3. Udostępnianie runa przez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt.
8	Łoś (<i>Alces alces</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>), ryś (<i>Lynx lynx</i>), lis (<i>Vulpes vulpes</i>), borsuk (<i>Meles meles</i>), kuna leśna (<i>Martes martes</i>), jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>), bóbr (<i>Castor fiber</i>), wydra (<i>Lutra lutra</i>), bażant (<i>Phasianus colchicus</i>), kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>)	Monitorowanie liczebności populacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja łośia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. 2. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji.
9	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie nie wpływającym negatywnie na przyrodę KPN	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.)
10	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>), jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>), szop pracz (<i>Procyon lotor</i>)	Obniżenie pogłowia lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) do poziomu 1-3 osobników / 1000 ha i maksymalna redukcja gatunków obcych	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.)
11	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Zrzucanie z samolotów przynęty z zawartością płynnej szczepionki przeciw wściekliznie

II. Sposoby ochrony czynnej gatunków zwierząt na obszarach objętych ochroną krajobrazową

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Ssaki i ptaki	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogłębianie i odladzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 2. Dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych, w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt.

		Monitorowanie liczebności populacji	<ol style="list-style-type: none"> Inwentaryzacja łośia (<i>Alces alces</i>) metodą cichych pędzeń. Inwentaryzacja stanu zwierząt leśnych metodą całorocznej obserwacji: <ol style="list-style-type: none"> łoś (<i>Alces alces</i>); jeleń (<i>Cervus elaphus</i>); sarna (<i>Capreolus capreolus</i>); dzik (<i>Sus scrofa</i>); ryś (<i>Lynx lynx</i>); lis (<i>Vulpes vulpes</i>); borsuk (<i>Meles meles</i>); kuna leśna (<i>Martes martes</i>); jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>); zając szarak (<i>Lepus europaeus</i>); bóbr (<i>Castor fiber</i>); wydra (<i>Lutra lutra</i>); bażant (<i>Phasianus colchicus</i>); kuropatwa (<i>Perdix perdix</i>).
2	Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), jeleń (<i>Cervus elaphus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Regulacja liczebności poprzez odstrzały redukcyjne	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.)
3	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji rysia (<i>Lynx lynx</i>) rozpoczęty w 1992 r.	<ol style="list-style-type: none"> Śledzenie zachowań osobników w naturze. Odlów. Leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. Dopuszczenie kolejnych osobników w celu wzbogacenia puli genowej.
4	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	<ol style="list-style-type: none"> Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. Zmniejszanie szkód na gruntach stanowiących własność prywatną. 	<ol style="list-style-type: none"> Ochrona tam i żeremi. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym KPN.
5	Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>), lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Regulacja liczebności poprzez odstrzały redukcyjne	Odstrzał redukcyjny osobników zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168, z późn. zm.)
6	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie
7	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), inne drobne ssaki, owady (<i>Insecta</i>)	Ochrona nisz bytowania	Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwniczek ziemnych oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcje ich części
8	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>), bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>), orlik krzykliwy (<i>Clanga pomarina</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie obowiązujących w nich zaleceń
9	Ptaki (<i>Aves</i>)	1. Zachowanie siedlisk.	<ol style="list-style-type: none"> Zachowanie terenów otwartych. Wykup gruntów.

		2. Wzbogacenie bazy pokarmowej w okresie zimowym.	Wykładanie karmy dla ptaków w okresie mroźnej zimy (według potrzeb)
10	Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), ptaki (<i>Aves</i>) (w szczególności dziuplaki), bezkręgowce (<i>Invertebrata</i>)	Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew z dziupłami i martwych
11	1. Bezkręgowce chronione na podstawie załącznika nr 2 dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.U.E.L.1992.206.7). 2. Gatunki ptaków chronione na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. UE L 20 z 26.01.2010).	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Koszenia i odkrzaczania łąk. 2. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 3. Pozostawianie drzew z dziupłami, próchniejących i martwych – głównie dąb (<i>Quercus</i>) i lipa (<i>Tilia</i>). 4. Poprawa stanu siedlisk poprzez wykup i renaturyzację gruntów.

¹⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ I KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Obszary ochrony ścisłej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały o numerach – 4–9, 13–17, 18a,b, 70a–n, 71a–j, 72a–m,o,p, 73a–g, 74a–h, 92m, 93f,g, 94b–j, 137b,c, 138c, 142c,f, 143b–d, 144, 145, 151f–h,j, 161c,f, 162, 165d–g, 166, 167a–n.,168, 169, 170a,b, 171, 172a,b, 181k,m, 210, 211, 215a–c, 216a–j,m–o,s, 217, 238–240, 242, 243a,c,d, 244, 245a–c, 246–248, 249a–c,f,g, 250a–c, 251a,c.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały o numerach – 3A, 4, 4A, 5l,m,n, 6n,o, 9–12, 14c,d,f, 15a–i,k, 16a–g, 17a–h, 18a–j, 19a, 25a, 26a–c, 27a–c,f, 47c,d, 48a–f, 95, 96, 97a–d, 140j,k, 141d–j, 142d–j, 143g–k, 144c–i, 145f,g,i,j, 146b,d,g,i, 147, 161f–j, 162d–j, 163f–j, 164j, 182c, 183–186, 193g–n, 194m–p, 195i–o, 196c–k, 197d–j, 198–202, 203a,h,i, 204f, 206b, 208d, 214c, 215a–c, 232–260.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały o numerach – 10l–t, 11h,k,m,n,p–s, 17f–i, 24b–d, 25a,b,f–p, 27a–j, 28a–i, 29–31, 32a,b,d–g, 33f,h–j, 34c–f, 35, 36, 37a,i–n, 38i–k, 48a–j, 49–57, 58d–l, 59c–j, 67–74, 75g,h, 77b–f,j,k, 92–101, 102a,d,i–n, 114a,d,f, 116a–g, 117–121, 132b, 133a–c, 134a–c, 135a–h,k,m, 136a–i,l,p, 147c–f,i–l, 148a,d,f,g,i–k, 160d–g, 161f,g, 171a–d,g, 172a–h,j–l, 173a–c,j, 232–234, 269, 270l,p–t, 271.</p>	4 636 – grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN ²⁾
2	Obszary ochrony czynnej	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały o numerach – 1–3, 10–12, 18c–k, 19–69, 70o–s, 71k–m, 72n,r–w, 73h–j, 74i–o, 75–91, 92a–l, 93a–d, 94a, 95–131, 132a–h, j, 133–136, 137 a, 138a,b, 139–141, 142a,b,d, 143a, 146–150, 151a–d,i, 152b–f, 153–156, 157a–g,i,j, 158a–y,ax–cx, 159–160, 161a,b, 163, 164, 165a–c, 166, 170c–j, 172c–f, 172Aa,b,d,l,n–p,s, 173a–d, 174–178, 178Aa–m, 179, 180, 181a–j,l, 182, 183, 184a–t, 185–191, 192a–h, 193a–d,i, 194–197, 200, 201a–j,k–p, 202, 203, 207a–d, 212, 214, 215d, 216k,l,p,r,t,w, 218, 219a–d,h–j, 220, 221a–d,g–k, 222b–i, 223–237, 241, 243b,f, 245d,f, 249d,h, 250d–j, 251b,d, 252, 253a–o, 254a–d,g–m, 255, 256a,b,d–i, 257–261, 263–269, 270a–kx, 271a–i,k–s, 272a–p, 273a–j,l–n, 275a–o,r–hx, 276–289, 290a–i,k–s, 291–293, 294a–m,o,p–fx., 295, 296a–w,y–gx, 297a–ax,cx–wx, 298a–xx,zx–fy, 299a–t, 300–303, 304a–fx,hx–px, 305a–x,z–jx,mx,nx, 306, 307a–c,f–cx, 308, 309, 310–314, 315a–gx,ix–px, 316a–z,ax–hx,ix,jx, 317–332, 333a–m, 334a–t,y,z, 335–343, 344a,c–k,m, 345–353, 354a–dx,gx–wx,yx–ay, 355a,b,d–p,s–ix, 356–359, 360a–o,ax–cx,fx–mx, 361a–f,h–n,p–cx, 362a–j,l–w,y–	27 483 – grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN oraz grunty będące własnością KPN

bx,dx,fx,hx-jx, 363a-bx, 364, 365a-d,k-s, 366h,m-r, 367a,c-z, 368a-g,i-y, 369, 370, 371, 372a-p,s-x, 373a-p,s-x,z-fx, 374, 375-381, 382a-x, 383-393, 394a-d, 395a-d, 396a-f, 397a, 398a-ay, 399, 400a-d,g-t, 401-405, 406a-s, w-hx, 407-414, 415a-h,j-z,ax-jx, 416a-hx, 417, 418a-s, 419a-i,k,l, 420-424, 430, 431a, 432b-p, 436, 437f-o, 438, 439, 440a-i,l, 446, 452.

2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały o numerach – 1-3, 5a-k,o, 6a-m,r, 7-8, 13, 14a-c,g-m, 15j,l-o, 16h-j, 17i-l, 18k-m, 19b-f,h,j-r, 20a,f-y, 21-24, 25b-g, 26d-h, 27d,g-i, 28-46, 47a,b,f,g, 48g, 49-66, 67a,c-j, 68-76, 77a-h,j-n,p,r,t-dx,gx-rx, 78-94, 97f, 98-133, 134a-c,g-i, 135-139, 140a-i,l-p, 141a-c, 142a-c, 143a-f, 144a,b, 145a-d,h, 146a,c,f, 148-160, 161a-d, 162a-c, 163a-d, 164a-i,k, 165-179, 180a-d,g,h, 181, 182a,b,d-g, 187-192, 193a-f, 194a-l, 195a-h, 196a,b, 197a-c, 203b-g, 204a-d,g,h,k,m-t, 205, 206a,c-k, 207, 208a-c,f,g, 209-213, 214a,b,d, 215d,f, 216a-c,f-r, 216A, 217, 218, 219a-f, 219A-223, 225-227, 229, 261-265, 266a-c,f,h-k, 267, 268, 269a,d-cx,gx-ix, 270a-j,l-jx, 271, 272, 273a-o,r-z, 274, 275, 276b-s, 277, 279-283, 284a-f,h-m, 285-290, 291a-p,s-y,ax-hx, 292a,b,d-w, 293a,c-h, 294, 295, 296a-h,j,l-s, 297, 298, 299c-f,h-dx,gx,hx, 300, 301a,c-j, 302a-g,i-j,l, 303, 304a-i,k-n, 305, 306a,b,d-t, 307, 308a-g,i-p, 309-314, 315, 316, 317-320, 321a-i, 322-324, 325a-dx,gx,hx 326, 327-335, 336a-n,p, 337, 338a-h,j-n, 339a-r,t-hx, 340, 341-347, 348a-ax,bx, 349, 350a-gx, 351-364, 365a-f,k-s, 366a-dx,gx, 367a-ix,kx-mx, 368a-hx,jx-px, 369a-f,h-bx, 370a-dx, gx-jx, 371, 372, 373a-c,f-r, 374a-h,l-w, 375, 376, 377a-f,h-fx, 378a-g,i-fx, 379, 380, 381, 382-384, 385a-g,i-ix, 386-403, 407z,ax-dx, 408, 415b, 419a,c,f-j.

3. Obręb Ochronny Laski, oddziały o numerach – 1, 2b-d,g-j,l, 3a-c,f-i,j-k, 4-8, 9a-d,g-i,k-o, 10a-d,g-k, 11a-g,i,j,l,o,t, 12, 13a,c-h, 14a,b,d-g, 15, 16, 17a-d, 18-23, 24a, 25c,d, 26a,b,d-g,i-s, 27k, 28j,k, 32c, 33a-d,g, 34a,b, 37b-g,o, 38a-h, 39-47, 48k,l, 58a-c, 59a,b, 60-66, 75a-f, 76, 77a,g-i,l-o, 78-80, 81a,c-l, 82-84, fragment 85a,86a – bez bylej jednostki wojskowej, 85b-c, 86b-d, 87-91, 102b,c,f-h, 103-113, 115a-k, 116h, 122, 123a,c,d, 124-130, 131a-g, 132a,c-g, 133d-g, 134d,f, 134Aa-l,o,s-w, 135i,j,n-r, 136j,k,m-o, 137-146, 147a,b,g,h, 148b,c,h, 149-159, 160a-c, 161a-d, 162-170, 171f,h,i, 172i,m,173d-i, 174-184, 186, 187, 188a-h,j-p, 189-193, 194a-d,h,k,l,o, 195, 196a-c,f-k, 197, 198, 199a-l, 200-204, 205a-d, 206a-s, 207, 208c-f,j, 209a,h-j, 210a,b,d,g-o,r-x, 211a,b,d-i, 212a-d,i,k,l,n, 213-215, 219h-fx, 220, 221a-m, 223-226, 227c-n, 228-233, 234a,b,d-f, 235-247, 248b-r, 249-253,

		<p>254a,b,f-l, 255-267, 268a-k,m-w,y,z, 270a-k,m-o, 272, 273, 274a,c-f,i-ax, 275a-n,p,r,t-bx, 276-282, 283a-s, 284-289, 290, 291, 292, 293, 294-297, 298a-f, 298Aa-k, 299, 300-302, 303, 304-306, 307a-gx,jx, 308a-px,sx-wx, 309a,c-hx,jx-mx,ox, 310a-dx,gx-kx,mx-zx,by, 311a-m,o,p, 312-314, 315a-f, 16a-x,z,ax, 317-322, 323a-w,y,ax,bx, 324a-hx,jx,lx-nx, 325a-dx,gx-jx,lx,mx,px,rx,tx,xx-ay,cy, 326b-i,k-m,o-x, 327a-c,f,h-t, 328a,b,d-h,j-m, 329-331, 332a-bx, 333a-g,i-lx,334a-d,g-s, 335a-s, 336a-px, 337-344, 345a,c-f, 346a-g,i-z, 347, 348a,b,d-o, 349, 350, 351a-j,l-n, 352a-i, 353, 354, 355a-g, 357, 363, 364, 367, 368, 369a,d-g.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddział o numerze 2.</p>	
3	Obszary ochrony krajobrazowej	<p>1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały o numerach – 132i, 152a, 157h, 158z, 172g, 172Ac,f-k,m,r,t,w,x, 173f-l, 178An,o, 184w, 192i-l, 193f-h, 198, 199, 204, 205, 207f,g, 219f,g, 221f, 222a, 253p, 254f, 256c, 262, 270lx,mx,nx,ox, 271j, 272r, 273k, 275p, 280a, 290j, 294n, 296x, 297bx, 298yx, 304,gx, 305y,kx,lx, 307d, 315hx, 333n, 334x, 344b,i,l,n, 354fx,xx, 355c,r, 360dx, 361g,o, 362k,x,cx,gx, 363cx, 365 f-j, 366a-g, i-l, 367b, 368h, 373r,y, 382y, 389Aa, 394f-m, 395f-l, 396g-l, 397b, 398by, 400f, 406ix, 415i, 419j, 425-429, 431, 432a,r,s, 433, 434a, 437a-d, 440j-k, 442, 444, 448-450, 451a, działki będące własnością KPN we wsi Bieliny i Brochów Łąki.</p> <p>2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały o numerach – 6p, 19g,i,h,k 20b-d, 67b, 77i,o,s,fx, 134f, 180f, 204i,l, 216d, 224, 266d,g, 269b,c,dx,fx, 270k, 273p, 276a, 284g,n, 291r,z, 292c, 293b, 296i,k, 299a,b,g,fx, 301b, 302h,k, 304j, 306c, 308h, 321j, 325fx, 336o, 338i, 339s, 348bx, 350hx-kx, 364a,b, 366fx, 367jx,lx, 368ix,rx, 369g, 370fx, 373d, 374i-k, 377g, 378h, 385h, 404-406, 407a-y, 409-412, 414- 418, 419b,d,k,l, 420, działki nr: 56/1-56/3, 60/5-60/32, 64/1-64/9, 84, 87/2 we wsi Aleksandrów.</p> <p>3. Obręb Ochronny Laski, oddziały o numerach – 2a,f,k, 3d, 9f,j, 10f, 13b, 14c, 26a-c,h,j, 37h, 81b, fragment 85a,86a – była jednostka wojskowa, 114b,c, 115l, 123b,f, 134Am,n,p,r, 135l,s,t, 185, 188i,r, 194f,g,i,j,m,n, 196d, 199m, 205f,g, 206t-z, 208a,b,g-i , 209c-g,k-n, 210c,f,p, 211c, 212f-h,j,m, 216-218, 219a-g, 221n, 222a, 227a,b, 234c, 248a, 254c,d, 268l,x, 274b,g,h, 275o,s, 283t, 298g, 298Al, 307hx,ix, 308rx, 309b,ix,nx, 310fx,lx,ay,cy, 311n, 315g, 316y, 323x,z, 324ix,kx,ox, 325fx,kx,nx,ox,sx,wx,by,dy,fy, 326a,j,n, 327d,g, 328c,i, 332cx, 333h, 334f, 335t-cx, 336rx, 345b, 346h, 347r, 348c, 351k, 352j, 355h, 359, 360-362, 365, 366, 369b,c,h, i, 370-376, działki nr: 1/3, 2, 3/1, 5 we wsi</p>	6 425, w tym grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym KPN, położone w obszarach stałej ochrony krajobrazowej, grunty do wykupów oraz grunty prywatne nieprzeznaczone do wykupu

	<p>Truskawka, dz. 423/2 we wsi Małocice.</p> <p>4. Ośrodek Hodowli Żubrów, oddziały o numerach – 1, 3.</p> <p>5. Obszary stałej ochrony krajobrazowej – grunty niebędące we władaniu KPN – tereny wsi (lub ich części): Cybulice Małe („Grochalskie Piachy”), Aleksandrów, Brzozówka, Truskawka, Małocice, Augustówek i Łosia Wólka w gminie Czosnów, Julinek, Kępiaste, Łubiec i Zaborów w gminie Leszno, Lasocin, Famułki Brochowskie, Brochów Łąki i Bieliny w gminie Brochów oraz Koczargi Stare w gminie Stare Babice.</p>	
Razem		38 544

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

²⁾ KPN – Kampinoski Park Narodowy.

USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH, EDUKACYJNYCH,
TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH ORAZ
MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ JEDNOCZEŚNIE
W TYCH MIEJSCACH

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Stacja Naukowa w Famułkach Królewskich, Obręb Ochronny Kromnów, oddział - 370 dx	20

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: a) 114b i 115a, b) 134Am,n, c) 188i, d) 194f,g,i,j,k,m, e) 209c,d,f, f) 227b, g) 268x, h) 334f, i) 360b; 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: a) 152a, b) 157h, c) 173i,k,l, d) 253p, e) 366i,m; 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: a) 67b, b) 266d,g.	
		50
		100
		1000
		2000
		2500
		300
		100
		3500
		100
		500
		100
		2000
		100
1000		
150		
150		
2	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
3	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny im. Jadwigi i Romana Kobendzów w Granicy Obrębu Ochronnego Kampinos, oddział - 172g	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50
4	Zagroda pokazowa żubrów OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60
5	Biblioteka – budynek dyrekcji KPN ²⁾ , Izabelin, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	10
6	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 199a	50

7	Leśny Ogródek Botaniczny w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 205d	50
8	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
9	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	Bez limitu
10	Skansen budownictwa puszczańskiego - teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Ar, 173j	200
11	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – obszar KPN	Bez limitu
12	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 367dx, 391m, 388II; 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka ewidencyjna numer 2 we wsi Karolinów.	Bez limitu
13	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123a	Bez limitu
14	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka ewidencyjna numer 118; 2) Laskach Obręb Ochronny Laski, oddział 210c; 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f; 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g.	Bez limitu
15	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	Bez limitu
16	Miejsce straceń Żydów Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	Bez limitu
17	Mogiły żołnierskie – obszar KPN	Bez limitu
18	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200
19	Współczesne miejsca kultu religijnego: 1) kościół w Górkach, Obręb Ochronny Kromnów, działka ewidencyjna numer 255; 2) kościół w Wierszach, Obręb Ochronny Kampinos, działka ewidencyjna numer 64.	Bez limitu

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Parkingi: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały – 2l, 3d, 9f, 10f, 123f, 135s,t, 188i, 208h, 209g, 227b, 326n, 360a, działka ewidencyjna numer 1962 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 152a, 172Aw,x, 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 67b, 84k, 180f	8000
2	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: a) 114b i 115a,	50

	b) 134Am,n, c) 188i, d) 194f,g,i,j,k,m, e) 209c,d,f, f) 227b, g) 268x, h) 334f, i) 360b;	100 1000 2000 2500 300 100 3500 100
	2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: a) 152a, b) 157h, c) 173i,k,l, d) 253p, e) 366i,m;	500 100 2000 100 1000
	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: a) 67b, b) 266d,g.	150 150
3	Centrum edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
4	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172g	1. Ośrodek – 1000 2. Muzeum – 50
5	Skansen budownictwa puszczańskiego – teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Ar, 173j	200
6	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200
7	Ścieżka rekreacyjna, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 172A, 172/173	100
8	Wieża widokowa, oddz. 365g,n,a	50
9	Zagroda pokazowa żubrów w OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60
10	Stacja końcowa turystycznej kolejki wąskotorowej linii Sochaczew – Wilcze Tułowskie	300
11	Stanica Turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 134b, 134f	500
12	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zameczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
13	Leśny Ogródek Botaniczny, Obręb Ochronny Laski, oddział 205d	50
14	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	Bez limitu
15	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20
16	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – obszar KPN	Bez limitu
17	Pozostałości cmentarzy kolonistów „olenderskich”: 1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 367dx, 391m, 388l; 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka ewidencyjna numer 2 we wsi Karolinów.	Bez limitu

18	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123b	Bez limitu
19	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka ewidencyjna numer 118; 2) Laskach Obręb Ochronny Laski, oddział 210c; 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f; 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g.	Bez limitu
20	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	Bez limitu
21	Miejsca egzekucji z okresu II wojny światowej, Obręb Ochronny Laski, oddziały: 86a, 86b, 104a, 122a, 123a, 136n, 340, 342g	50 osób, w każdym z miejsc
22	Miejsce straceń Żydów Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	Bez limitu
23	Mogiły żołnierskie – obszar KPN	Bez limitu
24	Współczesne miejsca kultu religijnego: 1) kościół w Górkach, Obręb Ochronny Kromnów, działka ewidencyjna numer 255; 2) kościół w Wierszach, Obręb Ochronny Kampinos, działka ewidencyjna numer 64.	Bez limitu

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Boisko w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 345b	500
2	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20
3	Zbiornik retencyjno - infiltrujący przy oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki” w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 222a	10
4	Zbiornik wodny Mariew, Obręb Ochronny Laski, oddział 369b	5
5	Polany wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały: a)114b i 115a, b)134Am,n, c)188i, d)194f,g,i,j,k,m, e)209c,d,f, f)227b, g)268x, h)334f, i)360b; 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały: a) 152a, b)157h, c)173i,k,l, d)253p, e)366i,m;	
		50
		100
		1000
		2000
		2500
		300
		100
		3500
		100
		500
		100
		2000
		100
		1000

	3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały: a) 67b, b) 266d,g.	150
		150
6	Ścieżka rekreacyjna, Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 172A, 172/173	100
7	Stacja turystyczna Borek Tułowicki, Obręb Kromnów, oddziały – 134b,f	300
8	Bór Kazuński, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 216-220, 222	200

- 1) Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami. Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r. Tereny wykupione przez KPN od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych. Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.
- 2) KPN – Kampinoski Park Narodowy.